

22/6 1901.

Hr professor Yngvar Nielsen!

Kristiania.

Undertegnede tillader sig herved at forespørge
 hos hr professoren, hvordan det forholder sig
 med de fra Hünimø sogneskirke i sin tid til
 universitetets såmændige noterede munlands-
 ger. Jeg vilde gerne få vide, hvad universitetet
 har faaet - altudalt om alene eller om det er mere.
 Et lidt mere, finder jeg, er noteret til universitetet
 adskillig senere. Da kirkeni loft har jeg fundet
 en del sager, som jeg nu har lavet restaurere
 og snart aller bli opstille i kirken, igjen.
 For jeg spørge, er disse sager fra Hünimø opstilla-
 telse, så man kan få se dem eller ligge
 de i kisten?

Jeg vil ved leilighed såge professoren i
 Kristiania om denne sag, men tillader mig
 forinden at stille ovenstående spørgsmål,
 som jeg haaber, professoren finder tid til at besvare.

Hurum Formandskab.

Hurum kirkes Engene pr. Dröbak.

altertavle

25. 5. 1904.

Hr. professor G. Gustafson!

Kristiania.

I formandskabsprotokollen for Himmis findes jeg under 2de mai 1857, at en skrivelse af 4de marts fra foreningen for "Honne Fortidsmuseus Opbevarelse" blev refereret såsom indkommet og en anmodning til Himmis formandskab om til denne forening at overlade den gamle altertavle, hvortil formandskabet gav sit samtykke med det tillæg, at det ikke udtrykte sit ønske om, at foreningen for fremtiden ikke opbevare altertavlen såsom en erindrning på Himmis kommuene. Forøvrigt skulde repræsentantskabet samtykke indtastes:

Den 19de september s. a. blev i denne anledning af kommuenskyndet fattet følgende beslutning.

"Den omkrønte Altertavle overlades den nævnte forening, der således maas forpligtes sig til at opbevare samme blant de øvrige Fortidsminder såsom en erindrning på Himmis kommuene".

Men kan jeg ialfald mi ikke erklære; altertavlen findes ikke i Himmis. Paa kirkegaardens loft fandtes en 2de det andre stager, der dels er satte op i ^{kirken} igjennem ved foranstaltninger fra min side, dels ligge de der i god orden for senere forhåbentlig at kunne paa sin plads igjennem i kirken.

Jeg skuede vare taknemlig, om hr professoren skulde
ville påse på dette papir, hvad de i sine bøger fra 1857 eller senere
kan finde om denne aetelstole. Jeg skal forresten på mig
at skille indvielsesorden for gamle folk i bøgerne, som jeg skulde
de kunne finde noget.

arkholog

Th. Wetlesen.

1903. Johannes bog over "Hunin" og
1902. Buislands bog " " " " er naturligtvis kjendte sager for hr professoren.

Universitetets oldsaksamling,
Frederiksgt. 2 - Oslo.

Fra Universitetets oldsaksamling har Norsk Folkemuseum i sin tid fått overlatt en altertavle fra Hurum kirke.

Hurum menighetsråd har nå ytret ønske om å få tavlen tilbake, og Folkemuseet har i dag tilskrevet menighetsrådet som vedlagt.

Ifølge Oscar Alb. Johnsen, Hurum herred, side 92, er altertavlen fjernet fra kirkerommet i 1849. I 1858 ble den gitt av formannskapet til Fortidsforeningen, som igjen har overlevert den til Universitetet. Fra Universitetets oldsaksamling er den så blitt deponert på Norsk Folkemuseum, hvor den for øyeblikket er utstilt i kirkesamlingen.

Da tavlen er gitt som gave fra formannskapet kan man selvfølgelig hevde at Hurum kirke ikke lenger har noe strengt juridisk krav på den. Museet har imidlertid foreløpig ikke ønsket å gjøre dette synspunkt gjeldende og har i det hele tatt ikke kommet inn på eierspørsmålet i konferanser og korrespondanse med Hurum menighetsråd. De argumenter en har gjort gjeldende vil framgå av vedlagte kopi.

Bygdøy, den 18. november 1950.

Erbødigst

Lido Gjellberg
museumsdirektør

Vedlegg.

Hurum Menighetsråd,
herr sokneprest Chr. J. Sandberg,
H u r u m.

Jeg kommer tilbake til saken om altertavlen fra Hurum kirke. Som jeg tidligere har nevnt under muntlig konferanse ser Folkemuseet nødig at tavlen flyttes, og jeg vil gjerne få gjenta de to hovedargumenter som jeg mener en må ta hensyn til.

1). For Norsk Folkemuseum vil det være et stort tap å miste altertavlen fra Hurum. Museets kirkesamling skal gi et helhetsbilde og være et sted hvor man kan oppleve de store linjer i utviklingen av de norske kirkeinteriører etter reformasjonen. Som samlingen nå er, gir den faktisk dette, både for det store publikum og for studerende, bl. a. for teologiske studenter og kandidater, som her kan få en nyttig og praktisk orientering før de kommer ut i prestetjeneste. Tavlen fra Hurum kirke inntar en viktig plass i samlingen og vil ikke kunne erstattes av noen andre arbeider.

2). Altertavlen har stått i Hurum kirke i 150 år. Det er et forholdsvis kort tidsrom om vi tenker på kirkens 800-årige historie, og der er allerede gått 100 år siden tavlen ble fjernet. Den gang tavlen ble satt opp ble der gjort vold på kirkens arkitektur. Den skjuler noe av det vakreste og mest karakteristiske ved kirken, nemlig korets apsis med åpningen mot øst.

En kan med rette spørre om det nå vil være riktig å dekke dette parti med en tavle som allikevel bare har tilhørt kirken en forholdsvis kort tid og som menigheten tidligere har vært så lite fornøyd med at den har sendt tavlen fra seg. Det² er ikke heller slik at man nå har en enestående sjanse til å la kirken stå fram i den skikkelse som den har hatt i den langt overveiende del av sin historie,

og som også lar kirkerommet komme bedre til sin rett?

Det er naturlig at museet i første rekke må være interessert i at museets samling av etterreformatorisk kirkekunst blir så representativ som mulig, mens Hurum Menighetsråd må overveie saken ut fra hensynet til hva som i det lange løp vil være mest tjenlig for Hurum kirke.

Det forekommer meg imidlertid at hvilken side man enn ser saken fra, så er det mye som taler for at tavlen ikke flyttes. Jeg vil derfor be Menighetsrådet se på spørsmålet på ny ut fra de synspunkter som er nevnt ovenfor.

Bygdøy, den 18. november 1950.

Arbødigst

museumsdirektør